

ཏུན་རྟོང་ཡིག་རྒྱུད་ལས་ཙེང་ལྗེང་བྲ་གུ་ཞེས་པར་དབྱུང་བ།

ཨ་འཇམ།

ནང་དོན་གནད་བསྟུན། བཅོན་པོ་འདུས་སྲོང་གིས་མགར་ལ་མགུར་སྒངས་པ་ལས་ཙེང་ལྗེང་བྲ་གུ་ཞེས་པའི་བརྗེས་ཆད་ལ་གོ་བ་རྗེས་ལེན་པ་དང་། ཕྱིས་སུ་ཐ་སྐྱོད་ལ་
འགྱུར་བ་རྗེས་ཐེབས་པ། ཐ་སྐྱོད་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་ལུལ་གང་ཞིག་ཡིན་མེད་སོགས་ཕྱིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དག་གི་ཁྱེད་པར་དང་བསྟར་ཏེ་ཅུང་ཟད་དེ་ཞིབ་བཞུགས་ཡོད།

གནད་ཚིག་ ཙེང་ལྗེང་བྲ་གུ་ རྟོན་ལུང་། གནམ། ཡངས་པ་ཅན།

སྐྲུན་གཞི

སྐྱུར་ན་ཏུན་རྟོང་ས་ཁུལ་དུ་ཡིག་རིགས་དུ་མའི་ཡིག་རྒྱུད་འདྲ་མེད་བྱུང་ཡོད་ནའང་། རྒྱབས་འདེར་ཏུན་རྟོང་ཡིག་རྒྱུད་ནི་རིག་ཚན་རྣམས་འདུས་པའི་གནད་པོའི་བོད་
ཀྱི་ཡིག་ཚང་ཞིག་ལ་གོ་དེ་ལ་ཚོས་ལུགས་དང་དམངས་སྲོལ། ལོ་རྒྱུས། གསོ་རིག་ཚམས་རིག་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། བཅོན་པོའི་མགུར་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འདུས་པ་
ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འདུས་སྲོང་མང་བོ་རྗེས་སྤྱོད་ལོ་༡༧༥༥ ལོའི་ཡས་མས་སུ་སྟོན་པོ་མགུར་གྱི་ཁྱིམ་རྒྱུད་ལ་སྒངས་པའི་མགུར་ལས། ཙེང་ལྗེང་ནི་བྲ་གུ་དང་། ཡར་ལྷ་ལོ་ཤམ་པོ་
གཉིས། གང་ཆེ་ནི་གང་ཚུང་བ་། འགྲེང་བརྒྱུ་ནི་ཀུན་ཀྱང་འཚལ། ཞེས་པ་ལས་ཙེང་ལྗེང་བྲ་གུ་ཞེས་པའི་མིང་བརྗེས་བྱུང་ཡང་། དོན་དངོས་སུ་ཙེང་ལྗེང་བྲ་གུ་ནི་ཡིག་
རྒྱུད་འདི་ཙམ་བཅོན་པོའི་དུས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་གཞན་དུ་གཤེབ་བསྟར་དང་དབྱུང་གཞིའི་ཁྱེད་པར་རྒྱུད་དཀའ་བར་མ་ཟད། ཙེང་ལྗེང་བྲ་གུ་ཞེས་པར་འགྲེང་དམ་
མཚན་བྱ་བའོ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ཞིང་གསལ་ལ་མེད་པས། དེ་ལ་དབྱུང་གཞིའི་སྐྱེ་ཐེག་པ་མོ་ཞིག་འདེབས་རིགས་པར་སྟམ་པའོ།

གཅིག་ རྩམ་གྱི་མགུར་སྤྱི་མཚན་འགྲེལ་དག་ལས་རྟོན་པའི་ཙེང་ལྗེང་བྲ་གུ།

ཁོ་བོའི་ལག་ཏུ་སོན་པའི་ཏུན་རྟོང་ཡིག་རྒྱུད་གི་འགྲེལ་བ་ཅུང་ལྗོངས་ཤིག་ནི། དབང་རྒྱལ་དང་བསོད་ནམས་སྐྱེད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟར་ཙེང་བཀའ་བ་ལྟེ། ཏུན་རྟོང་ནས་
ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ ཞེས་པ་ལས། ཙེང་ལྗེང་ནི་བྲ་གུ་དང་། ཡར་ལྷ་ལོ་ཤམ་པོ་གཉིས། ཞེས་པར་དམིགས་བསལ་མཚན་འགྲེལ་ཅང་མེད་ཀྱང་། མགུར་ཚིག་གི་

འགྱུར་ཡིག་ཏུ། “曾登扎古山，与雅拉香波大山二者”， ཞེས་སུ་བསྟར་བར་གཞིགས་ན། ཙེང་ལྗེང་བྲ་གུ་རི་ཞེས་པའི་ཞིག་ཡིན་པ་ཙམ་ལས་བྱེ་

བྲག་གི་ཁྱེད་ཚོས་ཅི་ཡང་མཛོད་མེད། རི་བོ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི་ཙེང་ལྗེང་བྲ་གུའི་བསྟར་གཞི་ནི་ཡར་ལྷ་ལོ་ཤམ་པོའི་རི་ཡིན་པས་ཤེས་སྟོན། མགུར་ཚིག་འདིའི་གོང་འོག་
ཚང་མར་རི་དང་མཚོ། ལུང་བ་སོགས་པན་ཚུན་བསྟར་ཏེ་བཀོད་པས་ཀྱང་ཡིན། གཞན་གཤམ་གོང་དཀོན་མཚོ་ཆོ་བརྟན་གྱིས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་བརྗེས་ཆད་ཡིག་ཆ་
བདམས་བསྟོན། ཞེས་པར་འདུས་སྲོང་གི་མགུར་ཚིག་ཡོངས་སུ་དངས་ཏེ་མཚན་གང་འཚམ་བའོ་ལ་འདུག་ཀྱང་། ཙེང་ལྗེང་ནི་བྲ་གུ་དང་། ཞེས་པར་གསལ་བཤད་དམ་
མཚན་དུ་སོགས་གང་ཡང་མི་འདུག་ཕྱིས་སུ་ཁོང་གིས་བརྗེས་ཆད་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཅུང་རྒྱས་པར་བཞུགས་ཏེ། ཚིག་དོན་ཀུན་ནས་ཁོ་བོའི་བར་བྱས་པར་བསལ་མེ་ལོང་།(བསྟུས་
མིང་)ཞེས་པར་སྐབས་འདིའི་ཐད་དུ་ལ་སྟོན་གང་ཡང་བྱས་མི་འདུག། དེ་བཞིན་གོ་ཤུལ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཚོམ་སྟེག་བྱས་པའི། བོད་བཅོན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་
གནད་ཚིག་གཅེས་བསྟུས་སྟོབ་དེ། ཅས་པར་ཡང་། ཙེང་ལྗེང་ནི་བྲ་གུ་དང་། ཞེས་པར་ཚིག་འགྲེལ་དང་གསལ་བཤད་གང་ཡང་བཀོད་མི་འདུག། དཔལ་ཐེངས་ཕྱི་མར་
ཡང་སྐབས་འདིར་སོར་འཛོག་བྱས། ད་དུང་ཁོང་གིས། གནམ་ཚོམ་གཅེས་བའོ་སྟོབ་དེ་བའོ་གསལ་མ་གཞིན་ལུ་ལང་ཚོ། ཞེས་པ་ནི་ཐུར་ལས་རྒྱས་པའི་བམ་པོ་སྟོན་སྟོན་
གཉིས་སུ་གྲུབ་ཀྱང་། རྒྱབས་འདིའི་ཚིག་རྒྱུད་ལ་འགྲེལ་བཤད་ལ་སྟོན་བྱས་མི་འདུག། དེ་མེན་ཆབ་འགལ་རྟེ་མགོན་གྱིས་ཚོམ་སྟེག་བྱས་པའི། བོད་བཅོན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་
ཡིག་ ཅས་པར་ཡང་། ཚིག་རྒྱུད་འདི་དངས་འདུག་ཀྱང་། ལྷོ་རྒྱུ་སྟོབ་དང་སྟེ་རྒྱ་ལུང་ཚོས་རྒྱས་བསྟུས་ཙམ་ལས་བྱེ་བྲག་གི་འབྱུང་པོ་རི་རི་བཀའ་མེད་པས།
སྐབས་འདིའི་ཚོམ་སྟེག་པའི་དགོངས་དོན་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་ཐབས་བྲལ། ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་ཁོང་གི་བརྩམས་ཚོས་ཏེ། བོད་ཀྱི་ཚོམ་རིག་ལོ་རྒྱུས། ཞེས་པར་ཡང་། གོང་བཞིན་དུ་
བཀོད་པ་ལས་ཚིག་རྒྱུད་འདི་ལ་ཁྱེད་པར་བཤད་ཡང་བསྟན་མི་འདུག། ཡང་། གོང་བཤུ་འབྱུང་རྒྱལ་གྱིས་བརྩམས་པའི། ལྷོ་རྒྱུ་བཅོན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་བརྗེས་ཆད་
ཡིག་ཆ་སྟོབ་གསལ་སྟོན་གི་འཇུག་སྟོ། ཞེས་པར། འདུས་སྲོང་གི་མགུར་ཚིག་དེ་ཆ་ཚང་དངས་འདུག་ཀྱང་སྐབས་འདིར་དམིགས་བསལ་གསལ་བཤད་སོགས་མི་འདུག། དེ་
མེན། ལྷག་པ་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་བརྩམས་པའི། བོད་ཀྱི་ཚོམ་རིག་ལོ་རྒྱུས། ཞེས་པར་འདུས་སྲོང་གི་མགུར་འདི་གཙོ་བོ་གཏུབ་རེ་བྱུང་བྱས་ཏེ་དངས་པས། རྒྱབས་འདིའི་ཚིག་
རྒྱུད་བཀོད་མེད་པས་དབྱུང་ཐབས་བྲལ། གཞན་ཡང་། འཕྲི་གུང་སྐབས་མགོན་ཆོ་ཚང་གིས་སྟེག་ཚོམ་མཚན་པའི། བོད་བཅོན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཞེས་པ་ལས། བར་བསྟུག་
གི་མཚན་དུ་མགར་བྱ་དང་སྤུ་རྒྱལ་ཞེས་སྟེག་བའོ་ཙམ་དུ་བཀོད། ཙེང་ལྗེང་དང་ཡར་ལྷ་ལོ་ཤམ་པོ་གཉིས་ནི་མགུར་བྱ་དང་སྤུ་རྒྱལ་མཚན་བཞིན་པའི་བྱར་བརྗེས་
འགྲེལ་བཤད་གཞན་མི་འདུག་བཟུ་བརྩམས་པའི། ལྷོ་རྒྱུ་སྟོབ་ཀྱི་མགུར་སྟེད་དབྱུང་བ། ཞེས་པ་ནི་འདུས་སྲོང་གི་མགུར་འདི་ཁོ་ནར་དབྱུང་དེ་སྟེགས་བམ་དུ་གྲུབ་
པ་ཞིག་ཡིན་པས། ལྷོ་རི་ཆ་ནས་གཞན་ལས་རྒྱས་ཚོམ་དུ་འདུག་ནའང་། ཙེང་ལྗེང་ནི་བྲ་གུ་དང་། ཞེས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། རྒྱབས་འདིའི་ཙེང་ལྗེང་བྲ་གུ་ནི་རི་ཞིག་གི་མིང་སྟེ་
མགར་ཁྱིམ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེ་ཡིན་པ་འདྲ། ཞེས་མགར་ཚང་གི་སྟེ་ཡིན་པར་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་བྱེ་བྲག་གི་གནས་དང་ཁྱེད་ཚོས་སོགས་ཞིབ་པར་འདུག། དེ་རྟེན་བཀའ་

བརྒྱབ་པ།

༥ བོད་ཀྱི་བརྗོད་སྟེང་ཡིག་ཆ་བདམས་བསྐྱོགས། གཉམ་གྱི་དཔྱད་རྟོག་མཚན་ཆོས་ཆུན་གྱིས་བརྗོད་པ། གྲུང་དབྱེད་མི་རིགས་སློབ་ཤྲ་ཆེན་མོའི་དཔེ་སྟེན་ཁང་། ༡༩༩༥ལོའི་ཟླ༥ པར་མེད་སྤང་དང་པོར་པར་བཏབ།

༦ བོད་བཙན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་གནད་ཚུན་གཅིག་བསྟོན་སྟེན་དེས། གོ་ཕུལ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཚོམ་སྲིག་བྱས། མི་རིགས་དཔེ་སྟེན་ཁང་། ༢༠༠༧ལོའི་ཟླ༥ པར་མེ་ ཅན་དུ་པར་གཞི་དང་པོ་བརྒྱབ།

༧ ལེགས་པར་བཤད་པ་བཀའ་གདམས་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གི་གཅིག་བཏུས་ནིར་བཤད་པའི་མཚན་ཆོས་ཀྱི་དཔེ་སྟེན་ཁང་། མཚོ་སྒྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྟེན་ཁང་། ༡༩༩༥ལོའི་ཟླ༥པར་མེ་པར་གཞི་དང་པོ་དཔར།

༨ ལམ་རིམ་རྒྱ་མ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་བཏུགས། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། ༢༠༠༧ ལོར་ཐེ་མཚན་དུ་དཔར་དུ་བཏབ།

༩ ལྷོ་ཚོས་འབྱུང་། མཁའ་པ་སྤུངས་བརྗོད་པ། བོད་རྫོང་བོད་ཡིག་དཔེ་སྟེང་དཔེ་སྟེན་ཁང་། ༢༠༠༧ལོའི་ཟླ༡༢ པར་དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ་བཏབ།

༡༠ ཚེས་འབྱུང་མཁའ་པ་སྤུངས་པའི་དགའ་སྟོན། དཔལ་བོ་གཙུག་ལག་ཤེས་བས་བརྗོད་པ། མི་རིགས་དཔེ་སྟེན་ཁང་། ༢༠༠༡ལོའི་ཟླ༡༢ལོའི་ཟླ༧ལོའི་ཟླ༤ པར་མེད་སྤངས་གཉིས་པ་ བརྒྱབ།

༡༡ བོད་བཙན་པོའི་དུས་ཀྱི་ཚོམ་ཡིག་ཆ་བདམས་པ། ཉམ་གཉིན་གྱིས་ཚོམ་སྲིག་བྱས། མི་རིགས་དཔེ་སྟེན་ཁང་། ༢༠༠༧ལོའི་ཟླ༥པར་མེ་ཅན་དུ་པར་མེད་སྤངས་དང་པོ་བརྒྱབ།

༡༢ ལྷོ་ཚོས་བོད་ཀྱི་དོན་བསོམ་ཡི་གོ་ཕྱོགས་བསྐྱོགས། པ་ཚབ་པ་སངས་དབང་འདུས། བོད་རྫོང་མི་དམངས་དཔེ་སྟེན་ཁང་། ༢༠༠༧ལོའི་ཟླ༥ པར་མེད་སྤངས་༢ བཏབ།

༡༣ རྣངས་ཀྱི་པོ་ཏི་བཏེ་ལེ་ལེ་རྒྱུས་པ། ཚོམ་པ་པོ། ལྷོ་ལེ་བྱང་ལུལ་རྒྱལ་མཚན་སྟེན། བོད་རྫོང་མི་དམངས་དཔེ་སྟེན་ཁང་ནས་བསྐྱུར། ༡༩༩༥ལོའི་ཟླ༥ པར་མེད་སྤངས་ བརྒྱབ།

༡༤ དམ་ཅན་བསྐྱར་སྤྱད་གི་རྣམ་ཐར། རྟེན་ལྷན་ལེགས་པའི་དོན་རྟེན་བརྗོད་པ། མི་རིགས་དཔེ་སྟེན་ཁང་། ༢༠༠༧ལོའི་ཟླ༥ པར་མེ་ཅན་དུ་པར་མེད་སྤངས་དང་པོ་བརྒྱབ།

༡༥ གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་ཐར་དང་རྒྱལ་རབས་བཏུགས་སོ། ཚོམ་པ་པོ། དག་གླེང་རྣམ་པོ་སངས་རྒྱལ་དོན་རྟེན་སྟེན། བོད་རྫོང་བོད་ཡིག་དཔེ་སྟེང་དཔེ་སྟེན་ཁང་། ༢༠༠༧ལོའི་ཟླ༡༢ པར་མེད་སྤངས་ལྷན་ བཏབ།

༡༦ བོད་ཀྱི་ཚོམ་རིག་ལོ་རྒྱུས། ལྷག་པ་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་བརྗོད་པ། མི་རིགས་དཔེ་སྟེན་ཁང་། ༢༠༠༧ལོའི་ཟླ༡༢ པར་མེ་ཅན་དུ་པར་མེད་སྤངས་བཞི་པ་བརྒྱབ།

༡༧ ཚོས་འབྱུང་དང་རྒྱལ་རབས་སྒྲིག་ Yeshe De Publications, U.S.A. 2015.

༡༨ ལྷོ་ཚོས་ལོ་རྒྱུས་ལྷན་དབྱེད་པ། ལྷན་གྱིས་བརྗོད་པ། མཚོ་སྒྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྟེན་ཁང་། ༢༠༠༧ལོའི་ཟླ༡༢ པར་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་དཔར།

༡༩ བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་སྐྱོག་ཚོམ་པ། འབྲི་གྲང་སྐབས་མགོན་ཆོས་ཆུང་། ༢༠༠༧ ལོའི་བཙན་དཔེ་མཚན་ཁང་།

༢༠ ལྷོ་ཚོས་འབྱུང་། ལྷན་པ་མཁའ་པོ་ལེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་བརྗོད་པ། བོད་ཀྱི་དཔེ་མཚན་ཁང་། ༢༠༠༧ལོ།

༢༡ རྗེ་ཚོང་ལ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་ལྟོགས་བསྐྱོགས་བཏུགས་སོ། དགའ་ལྡན་དགོན། ༢༠༠༧

༢༢ རྒྱལ་ཚབ་ཆེ་དང་མཁའ་ལྷན་ཐོའི་རྣམ་ཐར་ལྟོགས་བསྐྱོགས་བཏུགས་སོ། དགའ་ལྡན་དགོན། ༢༠༠༧

༢༣ གནས་སྤོང་གྱུན་ལོ་ཚོམ་པ་པོ། བདེ་ལེགས་གཤེན་པོ་རྣམ་མཁའ་སྟེན། བོད་རྫོང་མི་རིགས་དཔེ་སྟེང་དཔེ་སྟེན་ཁང་། ༢༠༠༧ལོའི་ཟླ༥པར་མེད་སྤངས་༢ བཏབ།

༢༤ ལྷོ་ཚོས་བཙན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་བོད་རྫོང་ཡིག་ཆ་སློབ་གསལ་སྤོང་གི་འབྲུག་སློ། བོད་བསྐྱེད་ལུལ་རྒྱལ་གྱིས་བརྗོད་པ། མི་རིགས་དཔེ་སྟེན་ཁང་། ༢༠༠༧ལོའི་ཟླ༥ པར་མེ་ ཅན་དུ་པར་མེད་སྤངས་དང་པོ་བརྒྱབ།